

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piac-u. 12. (Bejárat a Nagytelepi tér felől.)
Telefon 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:

Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:

Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Előfizetési, hirdetési

és mindennemű pénzküldemények csakis Horovitz Zsigmond lapkiadó nyugtatott számlájára fizethetők. Másként történt fizetményeket nem ismerünk el.

Szemtelen hazugságok.

A nyiszor vetették szemére a kormányának a munkátársaságot és e munkátársaság valóban oly szemérmellenül kirívóan észrevehető volt, hogy a kormány maga is arról kezdett gondolkodni, valamit mutatni kell. Elővette tehát a régen porréteg alatt fekvő öreg javaslatot a perrendtartásról s azt megszavaztatta.

És most tele vannak a kormány lapjai hangos ordítózással, hogy ime mennyit dolgoztunk, milyen nagyot alkottunk. Ugy verik a mellüket, hogy majd beszakad és egyebet sem tesznek, mint a saját vállukat veregetik a megelégedéstől, hogy ime, igen ők, megérdemlik a munkapárt nevet.

Hát ilyen szemtelen hazudozást, ilyen merész hengegést még nem mert megkíséríteni egy politikai kókler sem. Mert hiszen köztudomású, hogy a perrendtartás javaslatát még Piósz készítette, azt most csak megszavazták.

Hát mit tettek még egyebet azokivül, hogy e koldusország bőrére és nyakára százmilliókat szavaztak meg

Bécsnek, hódolatlejes szolgálai nyilatkozatokat adtak le Bécsben és biztatták ugyancsak Bécsben, hogy kérjen még többet, vegye el az utolsó falat kenyeret is, vegye el az utolsó fillért és nyuzza le az utolsó darab bőrt is.

Végre is azonban nekik teljesen mindegy, hogy mit tettek, avagy hogy tettek-e egyáltalán valamit, mindegy az nekik. Az a fő, hogy minél nagyobb lármát csapjanak, hogy e lármba beleszédüljön az ország s elfeledje azokat követelni, amiket a munkapárt hazugszóval ígért, amire vállalkozott, amire kötelezte magát.

E lármban elfeledkeznek az ország népe a gyomra korgásáról, a nyomoráról, a kivándorlásról, a választói jogról.

Azt már tudjuk, hogy a jövő évi januárban összeülő delegáció fogja megszavazni az osztrák katonai követelések jelentékeny hányadát, a Dreadnoughtok költségeit. Nem az egész háromszázhusz milliót, hanem annak csak egy részét, ami azonban a jövőre nézve is kötelez.

A trieszti Stabilimento Tecnico-tól a haditengerészet vezetősége nyomban átveszi az egyik kész dreadnoughtot, a

másiknak építését ugyancsak nyomban megkezdik. Mindez azt jelenti, hogy amit tiz esztendőn keresztül hasztalanul kértek, követeltek az osztrákok, azt most szép simán megkapják.

Mi mindent áldozott fel a magyar nemzet e decennium alatt, hogy az osztrákok meg ne kapják a hadseregnek szánt százmilliókat, amíg jogos követeléseinket a hadsereg szelleme és nyelve tekintetében nem teljesítik!

És nem sajnáltuk az áldozatokat, mert amiért az ellenzék küzdött, a cél minden magyar ember szívébe van zárva. És e tiz esztendő változatos, viszontagságos korszak alatt éltetett bennünket a reménység, hogy nem lehet, hogy ennyi küzdelem, ennyi áldozat ne hozna valamelyes eredményt, ha nem is mindent, de a mindennek egy részét, amivel rést ütöttünk volna a türehtelen osztrák fölényen, dölyfön.

Ismételjük, ezt már tudjuk.

De azt, hogy a kormány végre a nemzet követelésének teljesítése érdekében is tesz valamit, még nem hallottuk. Pedig a választói jogot követeli a

Női kézitáska óriási választékban Gósinál [Piac-u. 32.]

A koldusgróf.

— Legionárius történet. —

Írta: **Kemény Aladár.**

Ó, a koldusgróf! Akarva, nem akarva is elmosolyodom, ha fölmerül emlékezetemben a finom, arisztokratás arcéle, ha megidézem hideg, kék szeméit és a selymes, szőke szakállát. A koldusgróf káplárvén-dék volt és így ereszthetett szakállt. Nagy kiváltság ez az idegenlégióban. Rendszerint akkor növesztik meg csak a legionáriusok arcuk bozontos ékességét, amikor a marokkói alfás pusztaságon menetel a csapat. A meglett arab férfi, az igazi „hárbí” szakállt visel, szakállá vala Mohamednek is és pedig hétszentséges, ezért a Marokkóban harcoló legionáriusnak szintén szakállt dukál hordani az állán. Inkább maszikszzal ragaszszák a szakállt, de csupasz képpel ne bívákoljon. Akinek nincs „szórdísz” az arca körül, azt a hárbí gyerek semmibe sem veszi és ingyen se fél tőle.

A koldusgróf, aki a 17. században szolgált, nem volt már gyerek. Harminc éves, komoly magyar legény volt, Georgesnak nevezték az idegen légióban és a főorvos révén elterjedt róla az a hír, hogy odakint gróf volt. Amikor megérkezett Sidi-Bel-

Abbésbe a szállítmánnyal, ajánlólevelet adott át a monsieur Sébillonnak, a délceg főorvosnak. Sébillon még aznap este elpetykálta a tisztí kaszinó parkjában az újságot. Girardot ezredes a vállát vonogatta.

Furcsa ezredet vezérelt Girardot. Annyi kikötőmunkás, mint az idegenlégióban, még a marseillei vagy bordeauxi házi ezredekben sincs fegyver alatt, ám a szerencsétlen mág-nás, aki, szó sincs róla, lovasszázadnak parancsolt Londonban, Firenzében vagy Kolozsvárt, nem fehér holló az afrikai csodagémek halálra szánt hadseregében. . . Girardot ezredes egykedvűen verte le a szivarjáról a hamut és Met századoshoz, a kiképző század kapitányához fordult:

— Százados ur, tegye át ezt a koldusgróft Nautillehoz, a 17.-be!

Majd Sébillon felé:

— Hiszem, tud az ipse franciául?

— Ugy beszél franciául, mintha Maxim's-nál és a Rat qui n'est pas Mort-ban nevelkedett volna, ezredes ur, — felelt a délceg Sébillon, széles mosolyra huzva a száját.

De'tévre, az ügyvéd, a 9. századból, a ki pincérfeladatokat oldott meg páratlan ügyességgel a tisztí kaszinó buja pálmáskertjében, fülelt a beszélgetésre.

Másnap még a Café Maure kemencepadkái is rebesgették, hogy egy gróffal több söpri az eláikozt, sárga legionárius-kaszárnya udvarát.

Nautille kapitány rapportra rendelte a koldusgróft.

— Georges, — mondta neki — szóljon bátran. Minden kedvezményben részesítem. Akar kutyamosó lenni?

— Inkább szolgálok a századnál, kapitány ur!

— Jól van, jól, őgem, de engedjen meg, az nem uri embernek való.

A koldusgróf lesütötte a szeméit.

— Pedig a kutyamosás — mormogta, — talán semmivel sem megüsztebb foglalatosság . . .

Aztán tragikomikus lendülettel tette ezt az indítványt:

— Kapitány ur, bizza rám Scheiket, a hókát!

Nautille örült, hogy szivességet tehet a boldogtalannak:

— Rendben van. A lovamat fogja gondozni. És mentesítem minden egyéb szolgálal alól!

Ekkor szeptember volt. Kemény parancs tiltotta meg a legionáriusoknak, hogy déli harangszótól két óráig, a mikor rezes trom-

Wacha Róbert modern tisztító és műfestő intézete **m e g n y i l t .**

nemzet, anélkül nem lesznek újabb milliók.

Es ennek a kormánynak, amely multjában és jelenében a népszabadság ellensége volt, van bátorsága költségvetési fölhatalmazást kérni ettől a becsapott, megzsarolt néptől.

Van bátorsága indemnitást kérni akkor, amikor tényekben mutatta ki, hogy a népszabadsággal mit sem törődik, hogy kisebb gondja is nagyobb annál, hogy a nemzet akaratát teljesítse.

Az erkölcstelenség minden szimptomája teszi ellenszenvessé e kormányt és pártot, amelynek az ország kormányának gyeplőitől pusztulnia kell és pusztulni is fog.

Az indemnitás.

A képviselőház ülése.

Csekély érdeklődés mellett folytatta a Ház az indemnitás vitáját.

Berzeviczy Albert elnök negyed 11 órakor megnyitja az ülést.

Hitelesíti a mult ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja a kérvényeket, amelyek közül élénk tetszéssel fogadtak azokat, amelyek az általános választói jogot követelik. Hock János két heti, Lipcsay Ádám félévi szabadságot kér.

Fekete Márton, az első bíráló-bizottság elnöke, jelenti, hogy dr. Varga Gábor mandátumának hiányait pótolták, tehát véglegesen igazolható.

Utólagos rendreutasítás.

Elnök: A tegnapi ülésen Molnár János beszéde közben Szmeccsányi György közbeszólt, hogy „disznóság!” Ezért utólagosan rendreutasítja.

Interpellációk.

Felolvassák napirend szerint az indítvány- és interpellációs könyvet.

Beszkid Antal az amerikai görög katolikusok, Pető Sándor a tanítók szabad egyesületének felfüggesztése, Makusán Gusztáv a Kulpa szabályozása ügyében jegyzett be interpellációt.

bitacsattogás intett sorakozóra, kilépjenek a kaszárnya börtöves folyosóiról az udvarra. A kantint ez órákra bezárták. A nap pazarolva ontotta ragyogó látványát és embertelen forróság terpeszkedett a város fölé. Aztán megöri, sivar napok peregték le egymásután. A koldusgróf népszerűsége, a ki kutyamosó nem akart lenni, de annál nagyobb buzgalommal ápolta a Scheiket, a századosi hoka fajálatot, nem öregbedett az idegenlegió eszkuádjai közt.

— Ejnye, — zsörtölődtek nemcsak a legionáriusok, hanem a sergentok és káplárok is, — ez az ágról szakadt koldusgróf kifog és mindannyiunkon! Lám, a puskája ott nyugszik, nyakig zsirosan a fegyvertartón. Mióta itt lézeng a szöke léhűtő Sidi-Bel-Abbésben, kétszer sem pucolta.

— Hát a kapitány lovát csutakolja, — vetette közbe egy magyar fiú. (Ez Pólában szolgált azelőtt, a hadi tengerészetnél. Szakács volt, megdézsmálta a konyhapénzt, a hajó éléskamráját, úgy oldott kereket. Hej, azok a feketeszemű dalmát menyecskék!)

— Szépen csutakolja! — torkolták le a magyart. — Naphosszat nyargalászik rajta az Avenue des Quatre Horloge-on! Ha te ezt csutakolásnak nevezed... De agyon is ütjük! Agyonütjük, úgy segítjen!

A Ház egy órákor tért át az interpellációkra.

Következik

az indemnitás

folytatólagos tárgyalása.

Herceg Sándor az előadóval szemben vitatja, hogy igenis bizalmi kérdés az indemnitás. A kormány és többség, amely a nemzeti munka jelszavával jött, olyan garázdálkodást visz végbe, hogy még a késő unokák is meg fogják emégetni.

A nagy nyomorúságot csak az önálló vámtérület és az önálló bank tudja megszüntetni (Helyeslés). A nagy kivándorlást és az egygyermekrendszert csak helyes birtokpolitika, a kisgazdák és kisiparosok támogatása tudja orvosolni. Az óriási hitbizományok rengeteg birtokait kellene bérbe adni az uszorás takarékpénztári parcellázások helyett. A kis gazda nem tud megélni. Megteremtették a takarékpénztári jobbágyságot. (Helyeslés.) Micsoda eredményeket lehetne elérni, ha csak a Dreadnoughtokra fordított százmilliókat használnák fel kulturális célokra. Rámutat a kataszter hibáira, amelyek csak a kisgazdáknak nehezdednek. Hasonlóképpen a kulturát sem lehet terjeszteni, mert a papok nem engedik az állami iskolák felállítását. Példát is hoz föl Somogy megye Dráva-menti részéből, hol magyarosodni akarnak a horvátok, de a püspök nem engedi, hogy állami iskolát kapjanak. Az indemnitást nem szavazza meg. (Helyeslés balról).

Elnök: Következik?

Zlinszky István jegyző: Gróf Esterházy Mihály. (Nincs itt!) Maczky Emil!

Maczky Emil: Tiltakozik a kormánypárti lapok ama vádjá ellen, hogy a függetlenségi párt indokolatlanul ragadja meg az obstrukció fegyvert. Az indemnitás tisztán bizalmi kérdés.

Az indemnitás megtagadása nem jelenthet ex lezet, mert ha alkotmányos ország vagyunk, a kormánynak le kell mondan, hogy olyanok adják át helyét, amely a költségvetési fölhatalmazást megkapja. (Helyeslés.) Az a béke, amelyet most látunk, az ország siri békéje. (Ugy van!) A kormány mindennel inkább foglalkozik, mint az ország jólétének fokozásával. Példa rá a tűzrendészet, amely egyáltalában nincs rendezve. A belügyminiszter egyáltalában nem törődik tárcája ügyével.

Gróf Batthyány Pál: Nincs ideje rá!

Maczky Emil: Hasonló az állapot a

cigánykérdés terén is. A vándorcigányok most is garázdálkodnak, pedig már az előző belügyminiszter kormánybiztos is nevezett ki számukra. A közigazgatás reformja égetően sürgős.

Felkiáltások jobbról: Az államosság!

Maczky Emil: Nem az államosság kell, de a jegyzők pragmatikája.

Mikusevics Emil: Miért nem csináltak meg?

Fráter Lóránt: Nem leszel közjegyző, hiába kiabálsz! (Derűtség.)

Maczky Emil: A kormánynak csak a katonai követelésekre van pénze. (Ugy van!) A kormány az általános, titkos és egyenlő választói jogot beígérte programjában, most azonban elsikkasztja. (Zajos helyeslés.) Az igazi népparlamentnek van csak joga a nagy kérdéseket megoldani. (Zajos tetszés.)

Popovics Sándor a horvátok nevében szólal föl és kijelenti, hogy ők maguktartásukat a vasuti pragmatika és a többi vitás ügyek elintézésétől teszik függővé. A kormány eddig nem tett semmit, a miniszterelnök proposíciói el nem fogadhatók. Az indemnitást nem fogadja el.

Csermák Ernő: A függetlenségi párt nem fog eltántorodni programjától, hanem küzdeni fog érte. Felszólítja a miniszterelnököt, hogy nyilatkozzék, meddig fog tartani ez a közjogellenes állapot. (Helyeslés.)

Visszautasítja a pénzügyminiszter vádját, hogy a koalíciós kormány költségvetése nem volt reális. Sokkal jobban áll ez a vád a mostani kormányra, amely iránt ezért sem vtseltetik bizalommal. A pénzügyminiszter politikája minden halad is negációja, kivéve a közös költségek emelését.

Új telefon összeköttetés Debrecen-Nagyvárad közt.

A postaigazgató nyilatkozata.

A debreceni üzleti világ régen hangzatosít óhaja teljesült most egészen váratlanul és meglepetésszerűleg. — Mindeddig sajnos nélkülözötte a község Nagyváradal

A koldusgróf tudta, hogy mi sors vár rá. Nem törődött vele. Nem félt tőle. Ha csak módjában volt, jártatta a paripát a sidi-belabbesi árnyékos utakon és nagyokat szalutált a tiszteknek, a kik szánakozva, de mindig ünnepélyesen emelték a nyitott tenyerüket a képijük ellenzője mellé, ha szembe kerültek vele.

Novemberben kápárnövendékké lépett elő a koldusgróf.

Ekövetkezett karácsony. A Tagfaidok meggondolák az ügyeket Lalla Marghnia alatt, eszükbe jutott, hogy a prótéta szent háborura és keresztényverre szomjazik és hadat üzentek. Egy füst alatt Muley Hafid ő fényességének, Fezbe is hírdül adták, hogy lovas harkát küldtek a legionáriusok ellen.

Muley Hafid éppen El Mokriyal tanácskozott, a maghzen első kaidjával, akit Párisban és Madridban úgy ismernek, mint a rossz pénzt, amikor a Tagfaidok fu'lajtárja beállított a fényes portára.

— No, mi az? — kérdezte a szultán és mennykő rossz kedve támadt, ahogy a követ ledarálta a mondókáját.

(El Mokri az imént magyarázta meg a felséges urnak, hogy miről jó a béke?)

— Akasszátok fel magatokat, bánom is én! — dörgött a nagy ur, aki restelte volna,

hogy a szent háborut aperte lefujja.

Hát, — francia részről, — megindították a 17. századot a határra. Így kérte Muteau, flemceni parancsnok.

Fagyos januáriusban, — hideg a marokkói télviz, — Georges, a koldusgróf, Lalla Marghnia alatt bivúkoit a századival. Sheik, a kapitányi bucefalosz az alomban bóbiskolt két tucat arab öszvér közt.

A karám a fakévékből font fődete megvédte az állatokat a csipős dér ellen.

A koldusgróf szivarra gyúított, szivarja volt bőven, — jó ég, annyi szivari kapott, ahányat akart Nautille kapitánytól, — és elballagott a biouáktüzhöz.

— Hess el innen! — fakadtak ki a bajtársak, alig hogy megpillantották.

A koldusgróf nem felelt, hanem lekuporodott a parázs mellé és ama sülő makkokat kapargáta ki közűle, amelyek a marokkói tölgyfáról nevetnek a legionáriusokra, kinálkozva és könnyelműen, hogy aztán zugó matrapuz csapásoktól a földre hulljanak, és a parázson piruljanak ropogásra.

— Te, — ordított Wagner, a torzonborz német — te az én csemegémet rablod el? Állj ki, ha legény vagy?

A többi egymásra vágott a szemével. Most, most.

Megnyilt!

SZATHMÁKI JÁNOS, női- leányka és gyermek felöltő üzlete

Csapó és Rákóczy-utca sarkán

Megnyilt!

Őszi és téli bevásárlásnál sok pénz takarítható meg.

és Budapesttel a közvetlen telefonvonalat. A kapcsolásokkal járó zavarok és idővesztések sok kellemetlenséget okozott az üzletek lebonyolításánál és a forgalomban, amelynek fejlettsége egyre jobban érezte, hogy az idő pénz, súlyos és visszatéríthetetlen pénz. A közönségnek és az üzleti világnak egyaránt néllülözhetetlen kényelmi kelleke és szükséglete itt a telefon, ezért van, hogy Debrecen telefonhálózatával és előfizetőinek számával messze elől van az ország többi városai előtt. Budapesttel és Nagyváradal évről-évre annyira növekszik az érdeklődés, hogy a közvetlen vonal megépítése legelőbb már csak évek kérdése lehetett, mert a torlódások, zavarok most már napirenden voltak.

November közepén a Debrecen—nagyváradi közvetlen telefonvonal forgalomba bocsátását engedélyezte.

Ebben a kellemes megépítésben sok része és érdeme van Siket Traján nagyváradi posta- és táviró igazgatóknak is, akinek nemcsak szaktudását, hanem a város érdekeivel szemben tanúsított szeretetét és előzékenységét évről-évre fokozódó elismeréssel és méltánlyással tapasztalja a közönség.

Kétségtelen, hogy az újonnan nyitott közvetlen vonalak még szorosabb, élénkebb és gyümölcsözőbb összeköttetést létesítenek a három város érdekeit közönsége között is.

A rendkívül fontos közvetlen vonal megnyitásáról Siket Traján igazgató egy nagyváradi lap tudósítója előtt a következőket jelentette ki:

— Szívesen megerősíthetem az új hálózatokról szóló hírt. A kereskedelemügyi miniszter ur ő nagyméltósága a távbeszélő forgalom gyorsabb lebonyolítása s a nagyközönség közötti igéryeinek kielégítése érdekében tett javaslatomra egy közvetlen nagyváradi—debreceni és egy második nagyváradi—budapesti helyközi (interurban) távbeszélő vezeték építését engedélyezte.

— Az új vezetékek soronkívüli megépítésére a szükséges intézkedéseket azon-

A koldusgróf, szájában a szivarral, nyugodtan folemelekedett. Wagner kirántotta a kését, csupa székéből elsápadt a dühötől és készült, hogy az áldozatra ugorjék.

A koldusgróf pedig nonszanszal vette ki az égő szivart szájából, megfordította és szép csendesen ledugta a nedves végével Wagner szájába.

— Szívd tovább — mondta.

A haramia hadcászott egy darabig a késsel a levegőben, aztán elvörösödve csukta be. Nagyokat dörmögött, öltöztetett és elkeseredve jegyezte meg:

— Mégis csak közönséges arisztokrata vagy.

A 17. század néhány nap múlva megütöközt a tagesaid hátkával. A koldusgróf golyót fogott az ütőkeiben. A homloka középebe. Eppen elég volt neki.

Amikor elhantolták a halottakat, Wagner vigyorogva mondta a tábori páternek:

— Lásza, szent atya, szemtől szembe kapta a sebet. Senki se állíthatja, hogy mi magunk adunk tul rajta. Ej, nem lett volna érdemes! Nem is volt gróf. Csak lovat tudott csutakolni. Koldus volt biz az. De meg kell adni, tehetséges fiu volt. Pompás szivarokat csent el részünkre a kapitánytól.

ral meglettem s a nagyváradi—debreceni távbeszélő vezetéket 1910. november hó 17-én a közforgalomnak át is adtam.

Végeladás
van
GLÜCK EDE
cipőüzletében
a Kistemplommal szemben
a Barakban.

Iskolai könyvtárak.

A középiskolákat mostanság nagyon támadják. Sokszor és a legkülönbözőbb szempontokból mutatták ki, hogy:

1. a középiskola nem készít elő az életre;
2. a középiskola nem készít elő a főiskolai tanulmányokra;
3. a középiskola nem nevel;
4. amit benne tanítanak, azt nem érdemes megtanulni;

Szóval: konstatálható a középiskola csődje. A középiskola, mint intézmény, így használhatatlanná vált és értéke csak az, ami az óvodáé: gyermek kaszinó, ahol a haszontalanul egyesítik a kellemetlennel. A gyerekek összejönnek, közlik egymással életük eseményeit, nézeteit, megvitatják a dolgokat. Hogy ezt megtehessek: a „tizpercben“, rendszerint előbb egy unalmas órát kell végig kinlódniok, de a négy óráköt többnyire megéri az öt órát. Az iskolában csak annak van még értéke, ami — kaszinószerű. Például: az iskolai könyvtárnak.

Az iskolában sok a szegény gyerek. Tehetség van bennük, de alkalmuk nincsen arra, hogy mások művein neveljék. Az ő számukra az iskola jelenti a művelődés forrását és gyermekkoruk lelki élményeinek nagy részét innen kapják. Az önképzőkörből, az iskolai könyvtárból, amely szinte egyetlen kölcsönkönyvtár, s minden irodalmi gyöngesség forrása. Látnivaló az iskolai könyvtárak jelentőségének nagy fontossága. Már most, hogy van szervezve az iskolai könyvtár?

A könyvkereskedő cégek katalogusaiban gyakran találjuk a sokatmondó frázist:

— Kaszinóknak, ifjusági könyvtáraknak nagy engedmények!

Mit jelent ez? Azt, hogy a könyvtár állományának, szabály szerint évről-évre való növelése alkalmával, „az ifjusági könyvtár óre“, a kérdéses könyvkereskedőhöz fordul és az közli vele, hogy száz kötet könyvet, amelynek bolti ára ezeröttszáz korona, ő négyszázhusz koronáért szállít, és azonfelül, nagyra-becsülésének jeléül díjtalanul küld a tanár urnak egy értékes díszművet. Az ajánlatot elfogadják és megérkezik az új szállítmány. Az iskolai könyvtárak pedig megletnek könyv-töltelékkel, makulatura-anyaggal, ifjusági iratokkal, amelyek a kiadó nyakán maradtak, vagy amelyeket egy tanár kollega kopulált össze. Még jó, ha így történik a könyvtár-nagyobbitás. Gyakran esik meg az is, hogy a miniszter, vagy a tankerületi főigazgató ír az iskolákra, hogy az unokaöcsésük,

vagy a főkortesük munkáját rendeljék meg, vagy a sógcruk könyvkereskedését keressék fel százezer koronás rendeléssel. Így készülnek az iskolai könyvtárak — ilyen alapon fejlesztik most tovább a tanítók könyvtárát — ezek a szempontok dominálnak a magánál az iskolánál is nagyobb jelentőségű kultur-intézmény: az iskolai könyvtár organizálásánál. Egy fejezet a huszadik század fiatal Magyarországnak iskolai kulturájából. F. M.

Egy érdekes kinevezés.

Debreceni őrnagy a korona-
őrség parancsnoka.

Érdekes királyi kézirat jelent meg a mai hivatalos lapban. A kézirat szerint a király Kubinyi Györgyöt, a debreceni honvéd huszárezred őrnagyát a koronaőrség parancsnokává nevezte ki.

A dolog még azért is érdekes, mert Kubinyi őrnagy előde Andersz lovag, akinek parancsnoksága alatt történt a nyár folyamán a koronaőrségnél az a nagy lopás, amelynek alkalmával az őrség zsoldját lopták el, mintegy 20,000 koronát.

A királyi kézirat szövege a következő:

Ő császári és apostoli királyi Fel-sége 1910. november 19-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával lovag Andersz Emil őrnagynak a magyar koronaőrség parancsnokának jelenlegi szolgálati alkalmazása alóli fömentését elrendelni és felsőkubinyi és deményfalvi Kubinyi Györgyöt, a debreceni 2. honvéd huszárezrednél létszám felett vezetett őrnagyot, parancsörtszét a magyar koronaőrség parancsnokává legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Kubinyi György legközelebb már elfoglalja helyét a koronaőrségnél.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Csütörtökön Cigányszerem operette. Ujdonság. Pénteken Cigányszerem operette. Szombaton Cigányszerem operette. Vasárnap délután Liliom Klári népszínmű. Este Cigányszerem operette.

* **Cigányszerem.** A jövő hét hátralévő napjait a Cigányszerem operett foglalja le. Csütörtökön, pénteken és szombaton bérlet-szünetes előadások lesznek, míg vasárnap kis bérletben kerül színre a Cigányszerem. A jövő héten hétfőn, kedden és szerdán a három bérlet kapja az operettet. Minthogy az első három előadás bérlet-szünetben megy. Az igazgató ezután hívja fel különösen a vidéki közönség figyelmét, hogy a bérlet-szünetes előadások alkalmával abban a helyzetben van a pénztár, hogy földszinti és elsőemeleti páholyokat vagy a földszinti támlásszékek első sorait árusítja, melyek a bérletes napok alatt nem kaphatók. Vidékről jegyeket rendelni lehet telefonon, vagy levél útján. Telefon számok: Titkári iroda 545. Igazgatói iroda: 735. Igazgató lakása: 655. Levél, vagy sürgöny cím „Színházi pénztár“ Debrecen. Jegyek egész hétre előre válthatók. Bérlok figyelmébe. Tisztelettel kérem a bérlok közönséget, hogy akik elotglaltságuk miatt páholy bérleteiket bármely napon nem vehetik igénybe,

Debreczen és vidéke

intelligens urhölgyeinek becses figyelmét felhívom újonnan berendezett

Hol a lelegegánsabb **costümök**, **alkalmi** és **estélyi ruhák** legizlésesebben készülnek. — Becses pártfogást kérve teljes tisztelettel

Női divattermemre.

Csengeri Julia
Degenfeld-tér 4. szám alatt.

de értékesíteni óhajtják, tudassák ezt a színházi pénztárral már előtte való napon, hogy jegyeiket a pénztár árusíthatja el. A jegyek árát a pénztár visszafizeti. A „Thália“ ujság pedig ingyen hirdeti az eladásra került bérleteket. Zilahy igazgató.

Kostya János

arany és ezüst ékszerüzlete

25 éves fennállása alkalmára tetemesen megnagyobbítva, újonnan felszerelve

szébbnél-szebb ujdonságokkal

és kitűnő pontos járásu zseborákkal, brilliáns ékszerekkel a legolcsóbb és lelkiismeretes kiszolgálással. Ujművek, átalakítások és javítások műhelyemben készülnek.

Ajánlom magamat a n. é. közönség további b. pártfogásába.

DEBRECZEN, Széchenyi-utca
ref. Kistemplommal szemben.

Öngyilkosság a feleség miatt.

Elkeseredett férj.

Hajdusoboszlóról jelentik az alábbi esetet, amelynek hőse egy szoboszlói elemedett gazda, aki a felesége miatt a halálba menekült.

Az öngyilkost Zsom Lászlónak hívják. 47 éves, jól megtermett férfi volt, aki évekkel ezelőtt igen csinos asszonyt hozott a házához. Zsoméknál úgy tejszett, hogy teljes a boldogság, amit csak olykor-olykor zavart meg egy kis családi perpatvar. Ez azonban nem volt ok arra, hogy a házastársak éveken át együtt ne maradtak volna.

Az utóbbi időben Zsom László és a felesége között elhidegült a viszony. A férj kimaradozott a házból s ezért az asszony megszidta. Már-már mindennapos volt a veszekedés. A hangos kiabálástól és zajtól örökösen visszhangzott a házuk téja, úgy hogy a szomszédok a veszekedős Zsombéknak hívták a házastársakat. Az asszony megunt a férje rossz szokását s felhívta, hogy kicsapongásait szüntesse meg. Figyelmeztette arra is, hogy elhagyja. Csak egy napig bírta ki Zsom, hogy a feleségének tett ígéreteit beváltsa. Ezért az asszony ott hagyta. Mikor este Zsom hazatért, a feleségét nem, hanem egy cédulát talált, amelyen megírta, hogy nem él vele tovább.

Ez elkeserítette Zsom Lászlót, aki a szoba gerendájára kötelet erősített s felakasztotta magát.

Ma reggel a szomszédoknak felünt, hogy Zsom még mindig alszik, felnyitották az ajtót s ott találták halva.

Az ügyészség a temetési engedélyt megadta. Levelet hagyott hátra, melyben érzékenyen bucsuzik el az őt elhagyó asszonytól.

UJDONSÁGOK

Milyen lesz a tél?

A derék Meteor, akinek utóbb több jóvendőlése bevált, most ezt az időjárást adta ki:

A téli idő korán beállt, megfelelőleg Szaturnusz befolyásának, melyet ez alkalommal nem kereszteltek más ellentétes erőhatás, még a napfoltok sem igen zavarták, miután a Nap legtöbbszörre föltmentes volt, mint ahogy jelenleg is az.

A hideg jelleg tovább tart, csupán Vénusznak együttállása ígér enyhülést, legvalószínűbb csapadékos időt, mely azonban hó is lehet.

December havának változási napjai 1-2-9-12-15-23-26-28- és 31 ére esnek. Ezek közül legerősebb hatásuk a 2-ik enyhe, 12 hideg, 15 csapadékos, havas, 26 hideg, szeles, esetleg viharos jelleggel.

December hava ezek szerint első napjaiban enyhébb jeleggel érvényesül, de aztán a hideg idő veszi át az uralkodását úgy, hogy ez a jelleg kevés kivétellel az egész hónapban megmarad, havas, szeles, sőt viharos időjárással.

— **A vármegyei székház.** A belügyminiszter most leírt Hajdúvármegye főispánjához, hogy a vármegyei székház építésének költségeit 650.000 koronára kívánja redukáltatni, mint amennyi fedezete a vármegyének erre célra van. Legközelebb ez ügy a vármegye közgyűlése elé kerül.

— **András napja.** Hagyományos szertettel ünnepelték tegnap országsszerte András napját. Az András és Endre névnapján szokásos köszöntésekből és üdvözlésekből kitüntet Debreczenben Márk Endrének, Újhelyi Andrásnak, Kaszanyitzky Andornak, Kardos Endrének, Bay András drnak stb.

— **A honvédség köréből.** A hivatalos lap szerdán megjelent száma közli, hogy Zivuska Ferenc debreceni 39. gyalogezredbeli főhadnagyot a honvéd gyalogság tényleges állományába helyezték át. A honvédség kötelékéből pedig Marschalko Gusztáv 3. honvéd gyalogezredbeli hadnagy elbocsátott.

— **Kinevezések egy debreceni pénzügyintézetnél.** A Magyar Államias Hitelbank debreceni fiókjánál tegnap kinevezések történtek. Az igazgatóság a helyi fiók két fiatal, de nagyszorgalmu és tehetséges tisztviselőjét magasabb állásba nevezte ki. Scheer Istvánt főnökhelyettesé, Erber Dezsőt cégjegyzővé nevezték ki. Új állásukban mind a két banktisztviselőt számos ismerősük melegen üdvözölte.

— **Elhunyt szabadsághős.** A napokban meghalt Debreczenben Csikborzsovai Borsovay Dömötör József volt 48-as honvédőrnagy. Az elhunyt öreg ur halálát gyermekén kívül kiterjedt rokonsága gyászolja. Dr Borsovay Jenő debreceni ügyvéd édesatyját vesztette el az elhunytban.

— **A város ügyei.** A legközelebbi közgyűlés tárgysorozatának előkészítésére a jog- és pénzügyi bizottság a jövő héten, kedden délután ülést tart.

— **Egy új bank Debreczenben.** E hó 29 én vasárnap Nagymagyaralföldi Bank Részvénytársaság néven egy új bank alakult Debreczenben, amelynek igazgatósága és vezérigazgatója egyéniségük és ősmért szaktudásuk révén előre is biztosított reményeket valóra váltja. Az igazgatóság tagjaivá lettek: Megyery Pál dr., Szilágy József nagybirtokos, Nagy Béla bankigazgató, Krocák Károly, a karánsebesi erdőipar részvénytársaság igazgatója, Kanovics László bankigazgató, Grósz-Nagy Ferencz gyógyszerész, Mandel Lipót kereskedő, Rónay Jenő bankigazgató, Kovács László bankigazgató, O. Áh Giza földbirtokos, Bészler Károly árvaszéki elnök. Csiza Endre bankigazgató, Ungváry József földbirtokos, Németh András szállodatulajdonos, Fekete Lajos dr. bankigazgató és Borács Gyula bankigazgató. Az alakuló közgyűlés a felügyelő-bizottság elnökéül Popper Manó dr. ügyvédet, tagjaiul Bőszny Istvánt, Hidvéger Miklóst, Várady Ö. I. drt és Németh Ernő bankigazgatót választották meg. Az igazgatósági ülésen az igazgatóság elnökéül Megyery Pál drt, társelnökül Krocák Károly, alelnökként Grósz-Nagy Ferencz és Bészler Károly választották meg. Az igazgatóság a részvénytársaság vezérigazgatójává Czira Endrét nevezte ki.

— **Ifjúsági lövészintézetek.** A honvédelmi miniszter leirata nyomán a főispán és Mihalcsics honvéd ezredes tárgyalásokat folytattak egy Debreczenben létesítendő ifjúsági lövészintézet létesítése érdekében. E célból a vármegye és a város előkészítő értekezletre hívják egybe, hogy a cél megvalósítása érdekében bizottságot alakítsanak. A vármegyházán e hó 5 én délelőtt tíz, a városházán e hó 12-én délután öt órakor lesz gyűlés e tárgyban.

— **Táncvizsga.** Alföldi Károly tánctanár december hó 3-án, szombaton az „Arany-Bika“ szálloda dísztermében, Magyar Imre és Fia zenekara közreműködésével táncvizsgát rendez. Belépti-díj: Személyenként 2 kor. Pályajegy 2 korona.

— **Remek szép szőrmeboák, muffok, kötött aisoruhák rémölcsön kaphatók Vidánál városház.**

— **A szegény betegek karácsonyfája.** A debreceni közkörház szegény betegeknek karácsonyfájára szépen gyűlnek az adományok. Tegnap Wisky Sándor kórházi gondnoknak Szilágyi Bálintné urasszony 20 koronát adományozott erre e célra.

— **A korcsmák vasárnapi szünete.** Debreczen város törvényhatósága pár évvel ezelőtt elhatározta, hogy a korcsmák vasárnapi zárva tartásáról szabályrendeletet alkot. A határozatot még nem hagyta jóvá a miniszter. A legközelebbi közgyűlés a dologban újból felterjesztést intéz a minisztériumhoz azon átirattal kapcsolatosan, amelyet Jásznyárykunszolnokmegye küldött Debreczennek.

— **Régi hordójelző hivatalok tovább működése.** A kereskedelemügyi miniszter oly szépen rendelkezett, hogy az 1874. évi VIII. t.-c. alapján megszervezett hordójelző hivatalok az olyan törvényhatóságokban, amelyekben az új mértékügyi törvény szerinti hordóhitelesítő hivatalok még meg nem szerveztettek volna, tovább működhetnek június 30-ig.

Női Chewreaux és Box gombos és füzös Czipők
4 forintért kaphatók a

Központi Cipő és Kalap Nagyáruház-ban
„Központi“ címre tessék figyelni!
Piac-u. 41.

— **Gyermek-délután.** Vasárnap délután kedves színpadi események színhelye lesz a Bika díszterme. Egy gyermek-staggione apró baba-tagjai fognak fellépni, hogy a többi babáknak felejtethetetlen délutánt szerezzenek. A gyermek-staggione négy tagból áll, kik közül kettő: Strelinger Annuska és Irmay Ducika immár tűzpróbás sikerek után lépnek ismét a debreceni közönség elé. A kis gárda másik két tagja: Jakobovits Bözsike és Miklóska, Nyíregyházáról indultak a világot hódító deszkákon. A gyermek-staggione szombaton délután a nagyváradi Szigligeti-Színházban rendezte az első Gyermek-délutánt. Nagyváradról — bizonyára sikereiben gazdagodva — vasárnap jönnek az apróságok Debrecenbe, hogy itt a Bika dísztermében ragyogtassák gyermeked művészetüket. Debrecen után a gyermek-staggione az ország minden elsőrangú vidéki színpadát felkeresi s amerre járnak: dalolnak, táncolnak, mindenféle jókedvet, szívélyes mosolyt és mulatságot fognak fakasztani az őket csodáló gyermekközönség soraiban. A vasárnapi Gyermek-délután pontban 4 órakor kezdődik a Bika dísztermében. Helyárak: páholy 6 személyre 12 és 10 korona; elsőrendű ülőhely 2 korona; másodrendű ülőhely 1.50 korona. Allohely 1 korona. — Jegyek előre válthatók Antalfy jegyirodájában.

— **A kékre festett kirakat** mai hirdetését a n. é. közönség figyelmébe ajánljuk.

— **Jótevény t. n. c. estély.** A berettyóújfalui izr. jótevény társaság december hó 17-ikén, az „Oroszlán“ szálloda összes termeiben, saját pénztára javára hangversennyel egybekötött táncestélyt rendez. Beléptidj: személyenként 2 korona. Kezdeté este pont 8 órakor. A műsor a következő: 1. Nyitány. Előadja: Fekete Gyula és zenekara. 2. Felolvasás. Tartja: Dr. Reiner Albert ügyvéd. 3. Duett ének. Előadja: Zsigmondy Anna és Gözon Gyula a nagyváradi Szigligeti színház tagjai. 4. Szavaikat. Tartja: Dr. Krausz Samuné urnő. Zongorán kíséri: ifj. Fernbach János. 5. Hegedű szóló. Előadja: Dr. Faragó Viktor. 6. Dal. Előadja: Zsigmondy Anna. Zongorán kíséri: Szász Istvánné urnő.

— **Adomány a kórházi szegényeknek.** Sallágyi Bálintné debreceni úrhölgy 20 koronát juttatott a kórházi gondnok kezéhez a szegénysorsú kórházi betegek karácsonyfájának javára.

— **Öngy. kosság Hajdusoboszlón.** Hajdusoboszlói tudósítónk jelenti, hogy Horn László kerékgyártómester tegnap felakasztotta magát. A debreceni kir. ügyészség a temetési engedélyt megadta.

— **A 40-ik cs. kir. államsorsjátéknak** húzását, mely polgári jótevény célokra rendeztetik, már december hó 15-én tartják meg. Ezen népszerű sorsjáték tervezete ezidén nagyon szép esélyeket nyújt, tartalmaz 20738 nyereményt 620,000 korona összegben, ezek között egy 200,000 koronás főnyeremény, továbbá nyeremények 50,000, 30,000, 20,000 stb. koronával, melyek mind készpénzben fizettetnek ki. Sorsjegyek á 4 koronával dohánytözsdekben, váltóüzletekben stb. kaphatók.

— **Nőizenetek.** A megnagyobbított Remény-kávéházban november hó 26-ától naponta, jó hírű nőizenetek játszik. Tisztán kezelt bel- és külföldi borok kaphatók. Pontos kiszolgálásról gondoskodik Weisz Márkus, kávé.

— **Festőminták** (gyönyörű tájképek, csendélet, rózsák) kölcsön is kaphatók Horovitz Zsigmond papírüzletében, Piac-utca 12. sz. (Stencinger ház.)

— **Modern ridikülök,** szép női gallérok, férfi és női nyakkendők, glace kesztyűk, esőernyők Vidánál Városház alatt.

— **Dr. Vajda József debreceni ügyvéd** irodáját Piac-utca és Szent Anna utca sarok épületébe (gyógyszertár épület) helyezte át. — Bejárat Szent Anna (volt régi Teleki-u.) 1. szám alatt.

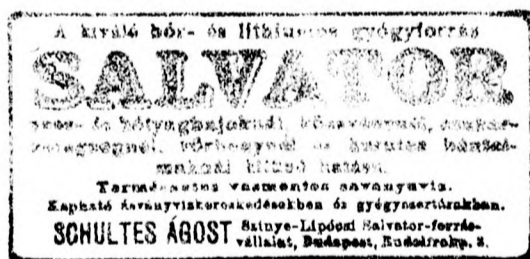
— **Irodalmi érdekesség.** A Nyugat című modern folyóirat, mely a vidéki városokban felolvasásokkal, matinékkal szerez híveket az új irodalmi irányzatnak, most érdekes vállalatot indít. Nyugat-könyvtár címen az új magyar irodalom művelőinek műveiből sorozatos kiadást rendez. A Nyugat-könyvtár december 1-én indul meg. Egyszerre 12 szám jelenik meg a Nyugat-könyvtárból. A füzeteket Ady, Móricz Zsigmond, Ignotus, Ambrus, a külföldi írók közül Frank Wedekind, Schnitzler Barreés írták. A Nyugat-könyvtár egy száma 30 fillér. Kapható mindenütt.

— **Büntetés elől a halálba.** Szabó Elek 21 éves szolga gazdájától Nagy Sámuel trafikostól több apróbb tárgyat ellopott. Nagy Sámuel a rendőrségen panaszt tett a tolvaj szolga ellen. Szabó Elekot tegnap délutánra megidéztek a rendőrségre. A büntetésről való félelmében tegnap délben a Szent-Anna-utca 36. számú ház pincelakásában egy régi hatlövetű revolverrel mellbe lőtte magát. A golyó jelentéktelen horzsolást ejtett rajta. Szabó Elekot a rendőrség felügyelet alá helyezte.

— **Táncmulatság.** A Polgári-Kör táncvigalmát 1911. január hó 7-én a Bika-szálló dísztermében tartja meg.

— **Jabeank,** színházi sálak, gyönyörű szép arcifátylak Vidánál Városház alatt.

Hunnia képei szépek!
Hunnia képei olcsók!
Hunnia képei tartósak!
Hunnia levelezőlappjai szenzációszak olcsóságban és kivitelben.
Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKÁN az utcai oldalán van.
Hunnia modern berendezésű és fényképeszeti műterem.

A Zenekedvelők Körének II-ik estélye.

Brüsszeli vonósnegyes.

Valósággal hiányt képezne, ha a „Debreceni Zenekedvelők Köre“ által rendezett hangversenyek keretében nélkülöznünk kellene valamely évben a „Brüsszeli négyes“-t, annyira beiehegedülte magát ez a művész együttes a debreceni zenekedvelő közönség lelkébe.

A kritikának valóban csak superlatívumokban kellene beszélni s nem tudjuk mit csodáljunk inkább; az egyesek technikai ki-

képzetét, az összműködést, mely az egyes szölamok érvényesülését is érvényre juttatja, avagy az előadott művek genialis előadását.

Mig Grieg négyesben a zord éjszaka szélesen harmonizált s borongós melódiáit a rendkívüli technikai nehézségek dacára a hallgatósággal könnyen megértették a művészek, addig Schubert posthumos egytételű négyesében a szívhez szóló melódiával örvendeztetik meg a hallgatóságot, melynek szünni nem akaró tapsaira ugyancsak Schubert Dmfoll négyesének a híres „Der Toll und das Mädchen“ variációt játszták műsoron kívül a derék brüsszelieliek.

Lelkes tapsokat merítvén ki ugy ezzel a ráadással, valamint Dvoruk híres F-dur négyesével, melynek szláv ritmikájú számai élénk tetszést arattak.

Minden számot a brüsszeli művészek tökéletesen játszták és nagy élvezetet szereztek nekünk, úgy, hogy valóban rászolgáltak a felhangzott: vizionlátásra!

TÁVIRATOK.

Marenzi — honvédkerületi parancsnok.

Bécs, november 30. A legközelebbi hónapok folyamán több nagyobb katonai parancsnoki állást újra be fognak tölteni. A 2., 5., 9., 12. és 16. hadtest parancsnokai még a téli évad folyamán más állásba fognak áthelyeztetni, vagy nyugalomba mennek. Versbach gyalogsági tábornok a nyugalomba lépő Parmann gyalogsági tábornok helyébe az osztrák landwehr-főparancsnokának helyettese lesz. Versbach helyébe pedig bécsi hadtestparancsnokká és vezénylő parancsnokká Sprecher gyalogsági tábornokot fogják kinevezni. Rummerhofi Rummer és Gaudernak gyalogsági tábornokok és Fanta tábornoszernagy, a 9., 12., illetőleg a 16. hadtest parancsnokai még a tél folyamán nyugalomba mennek és utódjaik Leitmeritzben, Nagyszébenben és Raguzában Leitner báró, Hornig és Hortstein Lotár altábornagyok lesznek. A pozsonyi 5. hadtestparancsnok Rupprecht Henrik altábornagy a pezsonyi honvédkerület eddigi parancsnoka lesz és az utóbbi állásban Marenzi gróf altábornagy lesz utódja, aki eddig Debreczenben szolgált mint dandárparancsnok, József királyi herceg vezérőrnagy, aki most a budapesti honvéd-dandárnak parancsnoka, a közös hadsereghez való áthelyezése mellett a 32. gyaloghadosztály parancsnoka lesz. Ennek a hadosztálynak mostani parancsnokát, Fai-Griessler altábornagyot a nyugalomba lépő Udvarnoki altábornagy helyébe a budapesti hadtestparancsnokságnak fogják beosztani. Varesanin báró gyalogsági tábornok, Bosznia katonai parancsnoka, tavaszkor nyugalomba megy és helyébe Potiorek Oszkár csapatfelügyelőt fogják kinevezni. E helyütt még megjegyezzük, hogy a nagy katonai tanácskozás, az idén már decemberben lesz.

Mindennemű ruhákat kifogástalanul **Koncz József** DEBRECZEN.

fest és vegyileg tisztít

Alapított
1903. évben.

Főüzlet és gyár: Arany János-utca 10. sz.

Fióközletek: Batthyani-u. 2. és Vár-u. 3. sz.

Telefon
701.

Főispáni cenzura.

Arad, november 30. Aradon is bemutat-
ták Guthi Somának kedves, vig darabját, a
„Kormánybiztos”, amely ott is igen megne-
vettette a közönséget. Annál feltűnőbb volt,
hogy az igazgató egyszeri előadás után le-
vette a műsorról. Nem a saját jószántából
tette ezt, hanem felső presszióra.

A darab a vármegyei élet ártatlan ki-
figurázása. Komolyan ezt legföljebb az aradi
főispán vehette. Hogy a vármegyei tisztvisel-
ők kártyáznak, panamáznak egy vigjáték-
vármegyében, ez fájt Urbán István főispán-
nak. A „Kormánybiztos” első előadását a
főispán is végignézte és — aradi tudósítónk
jelentése szerint — ez az oka a hirtelen mű-
sorváltozásnak. A főispán rossz néven vette a
vármegye kigunyolását és hír szerint tudomá-
sára hozta Szendrey igazgatónak, hogy sze-
retné, ha a darab nem kerülne többször
előadásra, Szendrey sietett eleget tenni a fel-
sőbb kívánságnak, levette a műsorról a da-
rabot és kitzúzte helyére a „Karenin Annát.”
De hátha ez ellen is lesz kifogása a főispán
urnak?

Kultursztrájk passzivrezisz- tencia.

Budapest, november 30. A kultuszmi-
nisztérium nem rendelt vizsgálatot Barkóczy
Móric Nikodém Tamás Sándor Jeremiás báró
ellen, amiért a felekezeti egység ellen
usztija, amiért titkosan Vigilia bizottságozik,
amiért az állami középiskolákból kiűldözi a
tanárokat, hogy az összes tanszékekre hit-
oktatókat csempésszen, de fegyelmi vizsgá-
latot rendelt el Szabó Dezső székelyudvar-
helyi reáliskolai tanár ellen, aki tanáriár-
sainak körlevelét írta s benne megírta, hogy
„éhes gyomorral nem lehet a szótartot éne-
kelni.” Szabó Dezső társalgott a fegyelmi
azzal is, hogy nem titkosan bujtogatott, ha-
nem nyilvánosan leplezte le a tanárság nyo-
morát s a tanárkongresszuson a passziv-
rezisztencia és a kultursztrájk gondolatát
fölvetette. Valószínű, hogy a vizsgálat veze-
tésével Tomcsányi pátert, a kultuskormány
védnökét bizza meg.

Habár szabadon.

Budapest, november 30. Székely Ferenc
igazságügyminiszter ma délben elrendelte
Habár Mihály szabadonbocsátását. A minisz-
ter dr Gál Jenő védő kérelmére elrendelte,
hogy Habár Mihály büntetésének kitöltését
azonnal szakítsa félbe és megsemmisítette az
összes eddigi ügyészi intézkedéseket. Ezt az-
al a megokolással tette a miniszter, hogy
Habár Mihály ellen még több sajtópör van
folyamatban, ezek elintézésre várnak, már
pedig ha Habárt lezárnák, minden védekezést
lehetetlenné tesznek.

A miniszter rendelete fél 12 órakor ér-
kezett le az ügyészségre, ahol azonnal iktat-
ták és Selley főügyész helyettes rögtön intéz-
kedett, hogy a rendeletet azonnal fogana-
tosítsák.

Habár Mihály délben elhagyta az ügyész
ség togházát.

A 1911. évi esküdtek.

Az esküdtbírák följajstroma.

A debreceni kir. törvényszék elnöke
most bocsátotta ki az 1911. évi esküdték
lajstromát, amelybe a következő debreceni
lakosokat vették föl: (folytatás)

Dézi Imre, Dietrich József, Diószegi
István, Domján Imre, Dorsch Hugó, Dr Dóczy

Emil, Dóczy Imre, Ecsedi István, Ehrenfeld
Miksa, Dr Eisler Mór, Dr Elbel Tibor, Elek
Ferenc, Dr Ember Ernő, Emerich Zsigmond,
Engesszer József, Erber Ernő, ifj. Ertsey
Károly, Erdei Kálman, Erdei László, Erdei
József, Dr Erdei András, Erdődi Lajos, Eva
Péter, Farkas Andor, Dr Farkas Ignác, Farkas
Sándor, Fazekas Imre, Fazekas Lajos, Fábian
Ferenc, Fábian László, Fehér Ignác, Fehér
Sándor, Fekete László, Dr. Fejér Ferenc, Fé-
nyes Mór, Fiók Károly, Fisch Lajos, Fischer
Emanuel, Fischer Lipót, Fogarasi György,
Hidvéger József, Hirschmann Horváth Henrik,
Hoffmann Sándor, Hornyák Lajos, Dr Horogh
Pál, Horváth Andor, Horváth Ferenc, Dr
Horváth Sándor, Horváth János, Horváth Jó-
zsef, Hónig Emil, Dr Hódy Béla, Höflinger
József, Dr Irinyi István, Kardos Béla, Katona
István, Katona Péter, Kállai András, Kálmán
Lajos, Kántor István, Károlyi Sándor, Kecskés
István, Kegyes Eerenc, Kelemen Gábor, Ker-
pely Kálmán, id. Kertész István, Killer Viktor,
Király Gyula, Kiss Kálmán, Kiss Lajos, Dr
Kiss Sándor, Dr Keresztessi Kiss József,
Klár Andor, Klein Ignác, Kleinráth János. Dr
Komlóssy Imre, Konrád Gyula, Kontsek Kor-
nél, Kormos Béla, Dr Kovács Gábor.

(Folytatjuk.)

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonafőzsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, nov. 30.

5 fillérrel olcsóbb áron elkelt (50 kg-
ként) 10.000 mm. buza. Rozs, zab változatlan,
tengeri csöndes.

ha Ataridőzlet iránya gyöngye volt, mert
a vidékről jelzett hírek szerint az időjárást
kedvezőnek tartják, mely körülmény a ka-
liszt realizására készítette. A gabonaneműek
ára néhány fillérrel hanyatlott. A forgalom
mértékelt maradt.

buza apr.	10 95—11 97.
buza máj.	10 91—10 92.
buza okt.	10 65—10 67.
rozs apr.	7 84—7 83.
rozs okt.	— — — — —
zab apr.	8 35—8 36.
tengeri máj.	5 57—5 58.

Értéktőzsde. Osztrák hitel 668,75. Ma-
gyar hitel 858,58. Irányzat: folytatólagos el-
adásokra l nyha.

— A hadseregellátás és a gazdák. A
hadsereg ellátásra az 1910—11. évi időszak-
ban szükséges élelmiszerek beszerzését sza-
bályozó utasításokat Serényi Béla gróf föld-
művelésügyi miniszter most első ízben fordí-
totta le magyar nyelvre és a megyei gazda-
sági egyletnek, valamint a többi gazdatársad-
almi szervezeteknek a kélt példányban
megküldötte. Kísérő leiratában kiemeli a mi-
niszter, hogy a szóbanforgó utasításoknak
magyar nyelven való rendelkezésre bocsátá-
sával azt óhajtja elérni, hogy a termelőkör-
ök közveiben magukból meríthessenek ala-
pos tájékoztatást a hadsereg élelmickekkel
való ellátásának módzatairól s így az ellá-
tásban fokozottabb mértékben vehessenek
részt.

A szerb szerződés titkos részletei. Bécs-
ből jelenik: Weisskirchner kereskedelmi
miniszter a mai ülés során szóvá tette gróf
Bethlen Istvánnak a magyar képviselőházban
előterjesztett interpellációját a Balkán-állá-

molkkal kötött kereskedelmi szerződéseket
illetőleg s a maga részéről is megcáfolta azt
az állítást, mintha titkos szerződés jött volna
létre. Titkos szerződésről szó sem lehet,
titkosak azok az utasítások voltak, amelyeket
a két kormány adott a tárgyalással megbí-
zott delegátusoknak. Ami a Balkán-szerző-
dések előzményeit illeti, arra nézve a két
kormány között az volt a megállapodás, hogy
mikor 1909. tavaszán különös jelentőségre
tett szert a román szerződés, eltekintettek a
szerb kereskedelmi szerződés megkötésétől,
de aztán előállott az az eset, hogy a Ro-
mániaának biztosított kontingens abszolúte
kevésnek bizonyult. A magyar kormány
sürgelésére az osztrák kabinet hajlandóságot
mutatott a Balkán-kontingens tekintetében
megegyezést létesíteni és ez a megállapodás
létre is jött. Miután a magyar kereskedelmi
miniszter kijelentette, hogy ezt a megegye-
zést csak az osztrák kormány beleegyezése
esetén hajlandó nyilvánosságra hozni, tudaja,
hogy ez ellen az osztrák kormánynak nincs
kifogása.

REGÉNY.

A régi jó világból.

Folytatás.

— Hát kit akarok én elgázolni, vén
gazember! — kiáltá erre Kupecz kemény,
haragos hangon, hogy elémülését eltit-
kolja, de nyomban reá megbánta felindulá-
sát és szelíd nyájias hangon mondá:

— Nem akarom én elgázolni sem ken-
det, sem más embert! — és mint maga elé
nyájiasan nevetett, egész testén reszkelett.
Maga sem tudta miért, de úgy félt most ezen
embertől.

— De bizony csak akarja Mihály gazda,
azt meg én mondom! — viszonzá az obsi-
tos, ide-oda lóbálgatva karjait, hogy meg-
szibbadt vérebe egy kis meleget gerjeszt-
hessen.

— És valjon miért? — kérdé Kupecz
nevetve.

— Hogy miért-e?

Azért!

Mert ugy kell nekik!

Ennyit sem érnek, mint az a rozs bagó,
ni! — viszonzá amaz, — egy csomó bagó
köpve ki a szájából.

— Hogy mondhatja ezt az emberekről?
— kérdé Kupecz, különösen megkapatva az
öreg beszédjétől.

— Hogyan? Csak reám nézzen kend!
— mondá Puczer Csicsa ruhájára mu-
tatva.

Azután folytatta beszédét még heve-
sebben:

— Nem ugy nézek-e ki, hogy már az
ördög sem adna értem egy rossz rézga-
rast?

És ki által lettem azzá?

Az emberek által és ahogy én velem,
ugy bannak majd keddel is Mihály gazd-
uram!

Nem kellene nekik az olyan emberek,
mint a milyen én vagyok és a milyen ked,
Mihály gazda! — mondá az obsitos, va-
cogva a hidegtől.

— Kend egy haszontalan csavargó és
jobb, ha nem árja magát az én dolgaimba!
— viszonzá egyszerre Kupecz, lovát indu-
lásra nógatva.

Folytatjuk.

Felelős szerkesztő: PÖSCH DEZSŐ.

Vigyázz!

Üzlet átadás. Tisztelettel értesitem Debreczen város és vidéke közönségét, hogy
Kossuth és Batthyány-utca sarkán fenálló „Kékre festett kirakat” cím
alatti fióküzletemet fiam ifj. Molnár Lászlóknak, ki sok éveken át munkatársam volt nekik
rövid idő múlva végleg átadom, ennél fogva ezen fiók üzletemben levő összes áruim
mértékelt árban ajánlom tisztelt vevőimnek.

Kékre festett kirakat.

Vigyázz!

MOLNÁR V. J. és TÁRSA

Cégtulajdonos: Molnár Lukács.

Kossuth- és Batthyány-u. sarok, a színházzal szemben

„Cerberus“-porszívó

megkiméli a

szőnyegeket és butorokat

könnyen kezelhető!

Kézi husvágó gépek, szeszgázfűzők, vasalók, vaskályha és tüzhely raktár

Sesztina Lajos-nál

DEBRECZEN, Piacz-utca 23.

Egy nagyobb iparvállalat

1911. május 1-ére, a főtéren, vagy a főtérhez közel,

megfelelő helyiséget

keres. — A helyiség álljon földszinti 2 nagy szobából (6×6 m.) esetleg megfelelő nagyságu, világos raktárhelyiségből, és 3 kisebb szobából.

Esetleg kisebb ház összes helyiségeit bérbe veszi.

Cím a kiadóhivatalban.

Jegyezze meg magának pontosan azt, hogy a

PATHEPHON

a legjobb és legtökéletesebb beszélő-gép a mely csak létezik.

Tü nélkül játszik, a lemezeket nem karcolja és nem rongálja.

Követelje határozottan, hogy a kereskedő Önnek egy tü nélküli Pathephonon játszon.

A PATHÉ FRÈRES, PARIS

vliághírű cég gyártmánya.

Minden jobb kereskedőnél kapható

Katalógus ingyen és bérmentve.

Remek új magyar felvételek.

PATHÉ FRÈRES

WIEN, I.,
KOLOWRAT-RING 9.

Paris, London, Wien, Berlin, Moskva
Szt. Petervár, Odessa, Brüssel,
Amsterdam, Barcelona, Milánó,
Lissabon, Bombay, Calcutta, Singa-
pore, Shangai, Tokio stb.

Telefon 330.

Alapított 1901-ben.

Telefon 330.

Horovitz Zsigmond könyvnyomda

Debreczen, Piac-utca 12. szám (Stenczinger-ház)

Készít mindennemű
Könyvnyomdai
munkát

u. m.

NÉVJEGYEKET,

ELJEGYZÉSI, ESKÜVŐI
ÉS BÁLI MEGHIVÓKAT,
Számlákat, Körleveleket, Röp-
iratokat, Szépirodalmi és tudom-
ányos műveket, Falragaszok-
kat, Gyászjelentéseket, Üzleti
kártyákat, Cégnomásu levél-
papir és borítékokat, Árjegy-
zékeket, Czimkéket stb. stb.

a legjutányosabb árban.

Hirlapkiadó
vállalatában

megjelenik:

Debreczen város legrégebb és
a függetlenségi és 48-as párt
: : hivatalos lapja, a : :

DEBRECZEN.

Debreczen város és Hajdu-
vármegye egyetlen, délután
megjelenő politikai napilapja az

ESTI HIRLAP

Mindkét napi lapra hirdetések a
legjutányosabb árban felvételnek.

A Kereskedelmi Iskolákban szükségelt összes füzetek, rovatolt papírok legnagyobb választékban és a legolcsóbb árban.

Ágytollat
fertőtlenítve tisztít

HRABÉCZY

Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Fiókok: Hatvan-u. 11., Csapó-u. 28.

Díjtalan el- és hazaszállítás!

A gyászoló családok

kényelmére szükségét láttuk egy oly

halott szállító kocsi

beszerzésének, mely városunkban nemcsak mint házagptóló nitás, de kényelem és takarekosság céljából is hálásanlatlanul szükséges volt.

Uj batár kocsinkban, melynek az első részén elhelyezett üveges szekrényében egy 2-3 éves gyermek koporsója elhelyezhető 2-3 felnött egyén puhán párnázott ülést találva, kedves halottját külön fölttség nélkül a sirig kísérheti.

Ezen fényes kiállítású üveges halott szállító kocsinkat meglepő olcsó áron bocsátjuk a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

Kiváló tisztelettel

„Bizalom“ temetkezési intézet
Kistemplombazár

Legolcsóbb és
legjobb hatású

Hashajtó

NEUSTEIN
FÜLÖP
CUKROZOTT
HASHAJTÓ LABDACSAI

(Neustein Erzsébet-pilulái)

felülmulja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer mentes minden keszes alkatrészről, a legjobb sikerrel használják az altest bántalmánál, könnyű székletet szerez, egy vertisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozója. Cukrozott volta miatt, a gyerekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalmával 30 fillér, egy tekeres 8 dobozzal, tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre küldése mellett bérmentve.

Óvás! Utánzattól óvakodjunk „Neustein Fülöp hashajtó pilulái“ tessék kéri! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzés Szent Lipót védjegy a Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett esomág-junkon cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerháza,
Sz.-Lipóthoz. Wien, Plankengasse 6.
Kapható Debreczenben: Tóth Béla, Mihalovits J.,
Muraközy László, Arany A. gyógyszerészeknél.

Elejétől végig egyforma

éles és tiszta lenyomatot ad, az írógép betűit be nem tömő, minőség tekintetében felülmulhatatlan magyar gyártmányu

Hungária-írógépszalag

az összes rendszerű gépekhez.

Az állami és közigazgatási hivatalok részére miniszteri rendelettel ajánlva.

Gyártja: **Herczeg és Geiger**
vegyszeri gyára, Budapest.

Kérjük minden jobb papírüzletben és írógép-kellék-kereskedőknél.

Tartozik

Főkönyveket
Naplókat
Pénztár könyveket
Folyószámla könyveket
minden
Segédkönyvet

Bankoknak, kereskedelmi és gyári irodák részére készít kiváló minőségben

Követel

Antalfi Ferencz

üzleti könyvgyára
vonalzó intézete

DEBRECZEN

Piacz-u. 31.

December 1-én jelenik meg!

NYUGAT KÖNYVTÁR

Szerkesztik:

Fenyő M. és Hatvany Lajos.
A Nyugat Könyvtár egy-egy száma 20 fill.

Első számai a következők:

- 1-3. szám. Gyűjtemény Ady Endre verseiből.
4. szám. Móricz Zsigmond: Tragedia (négy elbeszélés).
5. szám. Prank Wedekind: Novellák.
- 6-7. szám. Schnitzler Arthur: Az élet szava (a Magyar Színház műsorából).
- 8-9. szám. Maurice Barrés: Erzsébet királyné.
- 10-11. sz. Ignotus: Színházi dolgok.
12. sz. Ambrus Zoltán: Ifjuság (elbeszélések).

Megrendelhető a Nyugat könyvkiadó részvénytársaságnál,
Budapest, V. ker. MÉRLEG-U. 9. sz.

Kapható minden könyvkereskedésben

Ügynököket

sersjegyeknek

részletfizetésre való eladására

✱ magas jutalék mellett ✱
alkalmazunk.

Dohánytözsde, kiskereskedők,
hivatalnokok és egyéb alkalmazottaknak jövedelmező mellékfoglalkozást nyújt.

KÖZPONTI VÁLTÓÜZLET

Részvénytársaság

BUDAPEST., V. Szabadság-té

Apró hirdetések.

28 KRAJCÁRÉRT fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

CSINOS BUTOROZOTT SZOBA kiadó 1, esetleg 2 fiatalember részére Péterfia-u. 54. sz. a.

CZIMBALOMÓRÁKAT ad jutányos árért Láposy Hegedüs Sarolta okleveles cimbalomtanítónő. Péterfia u. 61. sz. a.

Női ruhaszövetek

az őszi és téli idényre, valamint flanelok, barchetek, fekete és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadíszek.

Francia P. D. jegyű fűzők, arcfátyol, divatszövetek, gyöngy- és bőr díszítések, menyasszonyi selymek, koszoruk és fátylek

legolcsóbb szabott árban!

Szabó Lajos Fiai

divat-, vászon- és szőnyeg raktára

DEBRECEN, Rózsa-utca 1. sz.

Alapított 1842. évben.

Telefonszám 729.

SZENDRŐ

SÁNDOR

Zongora-

és Hangszerkészítő
Debreczen

Zongora, Gramofon és Hangszeráru raktára

Batthyány-u. 22. sz.

alá helyeztetett át.

